

KLOMİPRAMİNE BAĞLI ÖPROLAKTİNEMİK BİR GALAKTORE VAKASI

Dr. Ramazan ÖZCANKAYA* Dr. Şenol DANE** , Dr. Süha SÖNMEZ*** Dr. Fatih AKÇAY****

* Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri A.B.D., ** Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji A.B.D.

***Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum A.B.D.

**** Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyokimya A.B.D.

ÖZET

Şimdiye kadar antidepresiflere bağlı olarak dört galaktore vakası bildirilmiştir. DSM- III R major depresyon tanısı alan bu olguda klomipramine bağlı olarak gelişen öprolaktinematik galaktore ilginç bulunarak bildirildi.

Anahtar Kelimeler: Klomipramin, galaktore

SUMMARY

A Euprolactinemic Galactorrea Case Due to Clomipramine

Up to now, it was reported four galactorrea cases due to antidepressive drugs. This patient with DSM- III R major depression was a euprolactinemic galactorrea case caused by clomipramine.

Key Words: Clomipramine, galactorrea

GİRİŞ

Antidepresif tedavi alan hastaların çoğu göğüslerinde şişkinlik ve duyarlılık olduğundan yakınır. Ancak galaktore görülmesi son derece nadirdir. Araştırmalarımıza göre şimdiye kadar amoksapin, imipramin ve amitriptiline bağlı dört vaka rapor edildi(1,2). Bununla birlikte klomipramine bağlı galaktore vakasına literatürde rastlanılmamıştır. Antidepresiflerin neden olduğu galaktore vakalarında prolaktin hormonu plazmada yüksek bulunmuştur. Bizim olgumuz ise galaktore olmasına karşın prolaktin düzeylerinin normal sınırlar içinde olması nedeniyle rapor edildi.

VAKA TAKDİMİ

Yirmialtı yaşında, 12 yıllık evli, ev hanımı, 8 ve 9 yaşlarında iki erkek çocuğu olan hasta devamlı sınırlı olma, devamlı uyuma isteği, ağlama isteği, yaşamdan zevk alamama, bir türlü kendini temiz hissedememe, ölüm korkusu, cehennem korkusu ve cinsel isteksizlik şikayetleri ile Atatürk Ü. Tıp Fak. Araştırma Hastanesi Psikiyatri polikliniğine başvurdu.

Hikaye: Yedi yıl önce yakın bir akrabasının ölümü üzerine şikayetleri başlamış. Birkaç kez hekime başvurmuş ve adını hatırlamadığı ilaçlar kullanmış, fakat fayda görmemiş. Hasta 1 yıl önce polikliniğimize başvurdu ve orta ağırlıkta nonpsikotik yoğun obsesif belirtileri olan major depresyon düşünüülerek 50 mg/ gün ile klomipramine başlanıp 150 mg/ güne çıkıldı. Birbuçuk ay sonraki kontrolde hastanın şikayetlerinin gerilediği görüldü. Bu arada göğüslerinden süt geldiği görüldü. Bu durumun ilaca bağlı olup olmadığını araştırmak amacıyla klomipramin tedricen kesildi ve plasebo başlandı. Plasebo başlandıktan 12 gün sonra süt salgısı tamamen kesildi. Ayrıca prolaktinoma şüphesi ile BBT çekildi. BBT'de patolojik bulguya rastlanmadı. Ayrıca serum prolaktin seviyeleri tayin edildi ve klomipramin kullanımı esnasında 14.6 ng/ ml, plasebo kullanımı esnasında 23.8 ng/ ml olmak üzere her iki durumda da normal sınırlar içinde bulundu. Yirmi gün sonraki ikinci kontrolde hastanın şikayetlerinin tekrar başlaması üzerine tekrar klomipramin başlandı. Bunun üzerine süt salgısı tekrar başladı. Yine klomipramin kesilerek plasebo başlandı. Tekrar klomipramin kullanımında 7.2 ng/ml ve plasebo kul-

lanımında 12 ng/ml olmak üzere her iki dönemdeki kan prolaktin seviyeleri normal sınırlar içinde idi. Bundan sonra birer ay ara ile hasta üç kez çağrıldı ve sırasıyla klomipramin ve plasebo başlandı. Her klomipramin kullanımında süt salgısının olduğu ve her plasebo kullanımında kesildiği görüldü. Bu dönemlerde prolaktin seviyeleri normal seviyelerde bulundu. Hastanın rutin kan biyokimyası, tiroid fonksiyon testleri ve sex steroidlerine ait laboratuvar ölçümleri normal sınırlar içinde bulundu.

TARTIŞMA

Antidepressif ilaçların prolaktin sekresyonu üzerindeki etkileri tartışmalıdır. L- triptofan ve 5- Hidroksi triptaminin IV verildiğinde prolaktin salınımını artırdığı, fakat benzer maddelerin oral verilmesinde plazma prolaktin seviyesini etkilemedikleri bulundu. Turkington, imipramin ve

amitriptilinin serum prolaktin seviyesini artırdığını buldu (1). Gruen desmetil imipramin ve amitriptilin'in prolaktin seviyesini artırmadığını rapor etti (3). Martin ve ark. da bu drogların prolaktin salgısını artırdığını iddia ettiler (4). Meltzer ve ark. ko-baylarda imipramin, desipramin, klomipramin ve fluoksetin'in plazma prolaktini üzerine 5-hidroksi triptamin ve serotoninin artırıcı etkilerini potansiyalize ettiğini bildirdiler (2).

Bizim olgumuzda prolaktin seviyeleri normal sınırlar içinde kaldığı halde galaktore görüldü. Normal serum prolaktin seviyelerinde de galaktore olabileceği ve bunun bioaktif prolaktinin immünoreaktif olarak saptanmasına bağlı olduğu bildirilmiştir (5). Bu durum bizim hastamızda da olabilir ya da klomipramin memedeki laktojenik prolaktin reseptörlerine bağlanarak öprolaktinematik galaktoreye neden olabilir.

KAYNAKLAR

1. Turkington RV. Prolactin secretion in patients treated with various drugs. Arch Intern Med 1972; 130: 349-54.
2. Meltzer HY, Simonovic M, Fessler RG. Neuropharmacological studies of secretion. Psychopharmacol Bull 1978; 14: 26-29.
3. Gruen PH. The prolactin response in clinical psychiatry. Med Clin Nort Am 1978; 62: 409-24.
4. Martin JB, Reichlin S, Brown GB. Clinical neuroendocrinology. Philadelphia: FA Davis Company, 1977.
5. Speroff L, Glass R, Kase NG. The breast. In: Clinical gynecologic endocrinology and infertility. Baltimore: Williams and Wilkins, 1989: 294.